BIBLIOTECA
E. F. San Roman.

NB = Rarisimo 18 [illegible] - 1492

1492

INDIA RECOGNITA.

R. ACADEMIA DE LA HISTORIA
BIBLIOTECA
SAN ROMAN

Chriſtoforus bullatus ducis ĩſubrium ſenator Petro Caræ ducis alobrogum Senatori.ſ.

ET ſi ſatis notam Indiam ueterum auctorum monumenta nobis reliquerint:qua in re Strabonis: Plynii ſecũdi:ac Ptholomei aliorũq; labor eximi⁹ miraq; lucubratio perfloruit. Tamẽ cum plerũq; res rebus lumen accendere:atq; lucem præbere ſoleãt:& alia ex aliis clariora efficiantur:Pogium florentinũ eã ob rẽ(ut arbitror)non mediocri cura elaboraſſe cõperio:ut claritas Indorum atq; potentia illeq; remotior orbis:explorato hominis ueneti teſtimonio uel iterum:& ſæpius notus:uł paulo notior nobis efficeretur. Quam ob rem:& ſi peracerba detrahentiũ tela ſim excepturus:cum ĩ pauca quædam feſtiua laſciuaq; dicta legentes incurrerint:& præterea uiderint nõ omnem penitus Indiã quæ ĩtra extraq; Gangem latiſſime patet fore recognitã. Tamen cũ Poguis doctus:& perurbanus ĩ his obſcœnis licentia fuerit aſtrictior:& in corographia declarandiſq; moribus aliis uideat̃ auctoribus huberior:nulluſq; liber adeo ſit prauus qui(ut eſt plinii ſnĩa) aliqua ex parte ꝓdeſſe nõ ualeat: exiſtimaui rem lætam atq; iucundam cõpluſculis uiris me facturũ.ſi mea cura hunc libellũ quẽ uir ille de uarietate fortũæ cõpoſuit & ĩſcripſit: fœcũda lr̃arum ĩpreſſio oĩbus elargiretur:arbitratus nõ belle homines de me exiſtimaturos: ſi quod penes me abditũ opus reſideret:quod traditum publico uſui communiq; omnium cognitioni:non tam uoluptatem cupidis ingeniis noſcendarum regionum:q̃ etiam utilitatem eſſet allaturũ. Ad quod etiam me impulſum eſſe fatebor ne Pogii rhetoris oratoriſq; non illepidi memoria penitus obſoleret illiuſq; labor atq; ſcientia:quæ(ut apud ciceronem tuũ legitur) auctoris lucem ſemper deſiderat ſuo cum auctore occidiſſe uideretur.Cogitãti itaq; mihi cui nam lucubratiunculam huiuſmodi meam potius dedicarem(magna.n. correctiõe ſcriptio indigebat(recordatio tui erga me amoris ſe obtulit & propemodum obuiam ꝑfecta eſt.Quã ob rem plurimũ

R. ACADEMIA DE LA HISTORIA
BIBLIOTECA
SAN ROMAN

gauiſus ſum: cum tibi uni ex ordine tuo ſenatorio (a quo li
uorem abeſſe decet) magiſq̃ omnibꝰ omnia mea ſtudia de
bere profitear: Quando quidem omnis tuas curas ad meã
dignitatem ſenatoriam aſſequendam te cõtuliſſe perſpexe
rim: ad quã plane nullo ambitu me obrepſiſſe: magis læta
ri debeo: q̃ dolere his honeſtis artibus adeptam: quæ mihi
ex labore: & induſtria mea patuerunt: ut de. Cn. plantio ci
ceronem dicere ſolitum accepimꝰ. Perpulchre itaqꝫ ac prudẽ
ter actum arbitrabor ab his ad quos libelli paſſim peruene
rint ſi legẽdo tibi gratias habere referreqꝫ meminerit quod
tua cauſa (quæ me ad id potiſſimum allicuit ut te ĩter legũ
cauſarũqꝫ moleſtias oblectarem) abſqꝫ uehiculo: & diſcri
mine: abſqꝫ itineris peragratione: domi cõmorantes unius
diei lectione ditiſſima Indorum regna peragrare ualeant:
Nec uelĩ exiſtimes q̃n eadẽ de nobis apud Indos q̃ de ipſis
apud nos uerſetur ĩdagatio: qua quidẽ ad reꝝ longinqua
rum cognitionem ingẽti uoluptate ſæpe ꝑducimur: illudqꝫ
fieri cernimꝰ ut ſtãtes ambulemus: & legendo eo ſimus quo
ñ ſumus: & cum Thaurini agas India te excipiat. unoqꝫ eo
dem tempore Italus in India: & Indus uerſetur in Italia: Fe
runt eñi Indos uulgo perſæpe iactare: omnes nationes or
bis præter ſe & Italos uiſu carere & penitus eẽ cæcas. Sed
nobis Italis (tanq̃ arimaſpi naſceremur) unum duntaxat
oculum: ſibi uero duos naturam tribuiſſe: quo fit ut ſe no
bis eruditiores prudentioreſqꝫ arbitrentur. Sed te multum
diuqꝫ moror quẽ iã uidere uideor ĩ indiã properantem. Va
le. Thaurini. Quinto decimo calendas Martias. M. cccc xcii.

Poggii Florentini de uarietate Fortunæ.

HAud ab re futurum eſſe arbitror: ſi ab inſtitu
to ſcribendi curſu paulum diuertēs hunc libel
lum poſteris animi relaxandi gratia tradidero
& qui ſit a fortunæ acerbitate ad mitiorē quā
dam ſortem iucundamq; rerum uarietatem: le
gentium animos traducturuſ: Quanuis & in hoc quoq; ui
fortunæ haud paruam licet conſpicere: quæ hominem ab
extremis orbis finibus per tot maria: ac terras quinq;: & ui
ginti annis iactatum ſoſpitē ī Italiam reuexerit: Multa ta
men a ueteribus ſcriptoribus tum cōmuni fama de indis fe
runtur quorum certa cognitio ad nos perlata arguit quæ
dam ex eis: fabulis q̄ uero eſſe ſimiliora: Nicolaus quidam
uenetus: qui ad intima Indiæ penetrauit ad Eugeniū pont
is tum Secundo Florentiæ erat: acceſſit ueniæ impetrādæ
gratia: quoniam cum ab indis rediens ad Egypti fines mari
rubro perueniſſet fidem abnegare neq; ſuo tantum: quātū
uxoris liberorumq;: quos ſecum adduxerat mortis metu co
actus eſt: Hunc ego audiendi cupidus (Multa. n. ab eo iam
dicta præſenſeram cognitione digna) & in doctiſſimorum
cœtu & domi meæ percūctatus ſum diligēter: pluraq; ope
ræ precium: uiſum eſt: ut memoriæ & litteris traderentur:
Nam de itinere ad tam remo tas gentes de indorum ſitu: ac
moribus uariis: prætere animantibus: atq; arboribus: tum
de aromatibus: quo in loco quoq; naſcantur cōſtanter ſcite
grauiterq; diſſeruit ut n̄ fingere: ſed uera referre appareat.
Eouſq; autē profectus eſt: quo ne apud priſcos quidē unū
aliquem adiſſe legimus: Nam & Gangen trāſiit: & ultra Ta
probanem Inſulam longiſſime adiit: quo duobus exceptis
altero magni Alexandri claſſis præfecto: altero romano ci
ue: qui Tiberii cæſaris tempore tempeſtatibus eo delati ſūt:
neminem e noſtris acceſſiſſe qui litteris conſtet compertum
eſt: Is Adoleſcēs ab Damaſco Siriæ ubi mercaturæ gratia
erat: percepta prius Arabum līgua ī cœtu mercatorum hi
ſexcenti erant quæ in uulgo coroanam dicunt cū ſuis mer

quem

cimoniis per arabiæ petræ deſerta loca:ide per Caldeam ad
Eufratem peruenit:in exitu deſerti:q medius interiacet:ibi rē
mirandam dicit contigiſſe:Nam cum circiter mediam noctē
quieſcentes magno murmure ſtrepituq; audito ſuſpicaren
tur omnes : arabes prædones ad ſe ſpoliandos uenire : ere
ctis ſingulis:ad futuri metum:uiderunt plurimas equitum
turmas tranſeuntiū more:tacitas:tabernaculis eorum adeq
tare:abſq; cuiuſq; noxa:plures qui idem antea uiderant:de
mones eſſe per deſertum uagantes aſſeruere:Ciuitas eſt no
bilis ſuper Eufratem antiquæ babilloniæ pars.xiiii.mil.
paſ.circuitu:quam incolæ nouo nomine Baldachia uocant
Eufrates urbem mediam interfluit quæ ponte unico is qua
tuordecim arcubus conſtat firmiſſimis utrinq; arcibus con
iungitur:Multa ueteris urbis monumenta & moles ædifi
ciorum uiſuntur:Arx munitiſſima ī monte eadem & regia
ſita eſt:Rex eius prouinciæ potentiſſimus . Hinc aduerſo
flumine:in quo plurimas nobiles:cultaſq; inſulas uidit.xx.
diebus nauigio deinde octo terreſtri itinere abſumptis ad
ciuitatem Balſera & ab ea quatriduo ad ſinum perſicū per
uenit:ubi fluit mare:ac refluit more oceani noſtri per eum
nauigans diebus quinq; ad portum calchon nomine inde
ad ormeſiam:ea parua in ſinu inſula eſt longe ab continēte
mil.paſſuum.xii.defertur ab ea extra ſinum:Indiam uerſus
miliaribus centum ad ciuitatem calachatiam nobile empo
rium pſarum profectus:inq; ea aliquandiu cōmoratus ydio
ma pſicum didicit:quo poſtea adiutus ueſtituq; eorum in
omni peregrinatione uſus eſt. Aſſumpta naue ſociis merca
toribus perſis ac mauris : quos apud fides iuſq; iurandum
ac ſocietatis iura ſanctiſſima ſunt.integro menſe nauigans
defertur ad ciuitatem nobilem combaiatam nomine in ſecū
do poſt hoſtia Indi fluminis:qua in regione Sardonius
lapis reperitur:uxores quoq; comburuntur cū uiris una aut
plures:quo funus celebrius fiat:quæ uiro fuit acceptior bra
chiis mariti collo ſubdito recubans cum uiro uritur : Reli
quæ accenſo rogo ſe in ignem coniciunt:quo de toto ritu in
ferius dicetur:Duas præterea ad maritimas urbes alteram

pachamuſiam: alteram helim nomine.xx.diebus tranſiit his in regionibus Gingiber oritur qđ belledi Gebeli & helli appellatur. Radices ſunt arborum duorum cubitorum alti tudine foliis magnis inſtar enulæ duro cortice ueluti harun dinum radices: quæ fructum tegunt: ex eis extrahitur Gin giber: quod īmixtum cineri ad ſolemq; impoſitū triduo ex ſiccatur: Profectus eſt hinc procul a mari miliaribus trecentis ad ciuitatē ingentē nomine Bigenigaliam ambitu miliariū ſexaginta circa præruptos mōtes ſitam: conualles obducto ad montes muro claudunt ab ea parte urbem ita eius circui tus ingentior: in ea cenſetur hominū: qui arma ferre poſſunt milia nonigenta: capiūt eius oræ incolæ quot uxores libet & hæ cum uiris comburuntur: Rex eorum longe alios an tecellit. hic ad.xii.M.uxorum capit: quarū quatuor milia pe dibus quocūq; ierit ſequūtur coquinæ eius miniſterio intē tæ: totidem equis ornatiori cultu ferūtur: reliquæ portantur lecticis: ex qbus ad duo aut tria milia eliciunt eo pacto in matrimonium ſumptæ: ut ī domini rogū defuncti ſe ſpon te urendas cōiiciant: hiſq; maximus habet honos: Vrbs Pe lagunda ſub eodē rege admodū nobilis.x.mil.paſſuum cir cuitu diſtat a Bizenegalia itinere dierū octo: a qua rurſus ſe diebus.xx.terreſtri uia contulit ad urbem portumq; mariti mum noīe Pudifetamiā. Inq; eo itinere duas odeſghiriam cōdēghiriamq; reliquit urbes: in qb⁹ rubri ſandali naſcunt Malpuria deinde maritima ciuitas in ſecūdo ſinu ultra in dū ſita Nicolaum excepit: Hic corp⁹ ſancti Thomæ hono rifice ſepultū ī ampliſſima ornatiſſimaq; baſilica colitur ab hæreticis q neſtoritæ appellāt: qui ad mille hoīum ī ea ur be habitant: hi per omnē Indiā tanq; iudei ſunt inter nos diſpſi. ꝓuincia omnis Machabaria appellata. ultra eā urbs ē Caiia: qui locus margaritas & arbores inſup abſq; fructu ꝓducit foliis cubitorū ſex totidēq; ferme latitudinis adeo ſubtilibus: ut cōplicata pugno contineātur: quibus ꝑ cartis ī ſcribēdo utūtur. ꝓq; capitis aduerſus imbres tegmēto: Nā trini quaterniq;: cū peregrinātur uno extento folio cōtegū tur. Medio in ſinu nobiliſſima ē inſula Sailana tribus mi

libus miliarium ambitu in qua Rubini:zafiri Granati: &
quos dicunt oculos gattæ eo loco plurimi habitos effodiũ
tur:Cinamomum quoq; fert plurimum arbor:ea eſt ſimilli
ma groſſioribus ſalicib⁹ noſtris præter ꝗ; ꝙ rami nõ ĩ altũ:
ſed patuli extenduntur in latus: folia ſimillima licet maio
ra lauri foliis:ramorum cortex melior eſt:iſq; ſubtilior:trun
ci craſſior inferiorq; ſapore:fructus eius bachi lauri ſimilis:
ex quibus elicitur oleum odoriferũ unguentis quibus ad
modum Indi utuntur accõmodatum:ligna nudata cortice
comburunt:Lacus in inſula eſt inq; eius medio ciuitas ea
demq; regia tribus miliaribus circuitu. Ex genere Bragino
num qui cæteris habentur ſapientiores dominãtur inſulæ:
Braginones philoſophãtur:per omnem uitam aſtrologiæ
intenti:deditiq; honeſtiori uitæ. Ad inſulam deinceps Ta
probanem:quæ Sciamutera eorum lĩgua dicitur ciuitatem
inſignem in qua annum moram traxit:ea uero ſex miliari
bus ambitu patet nobiliſſimũ eius inſulæ emporium. xx.
diebus nauigauit ſecundo uento relicta a dextris inſula
Andamanca hoc eſt auri inſula:inſula octingentorum mi
lium paſſuum ambitu: quam incolunt antropofagitæ: ad
hanc nulli deferuntur niſi tempeſtate acti:q diſcerpti cib⁹
fiunt ĩmanium barbarorum. Taprobanã ſexdecies cente
nis mil. paſſuum patere ambitu affirmat: uiri crudeles &
moribus aſperi:aures habent permagnas uiri:feminæq; in
quibus ãnulos in aures ferunt ornatos gẽmis: linteis ueſtiũ
tur & tela ſerica genutenus:uxores plures ducũt:domos de
preſſas habent ad euitandum ſolis eſtum:ydolatræ omnes:
pipere reliquo maiore & item longo pipere camphora &
auro plurimo abundant: piperis arbor perſimilis hederæ
grana ei⁹ uiridia ad formã grani iuniperi quæ modico cine
re aſpſa torrentur ad ſolem:fructum uiridẽ habent nomine
durianum magnitudine cucumeris:in quo ſunt quinq; ue
luti Mala rantia oblonga uarii ſaporis inſtar butiri & lactis
coagulati. in eius inſulæ quam dicunt Batech parte antro
pofagi habitant cõtinuũ cũ uicinis bellum gerentes:capita
humana ĩ theſauris habẽt quæ ex hoſtib⁹ captis abſciſa eſſis

carnibus recondunt: hiſcꝫ utuntur pro nũmis ſi quid emũt uno aut pluribus: prout res extimatur: cui plura capita domi ſunt is ditior habetur Relicta Taprobana ad urbem Tenaſſerim ſupra hoſtium fluuii eodem nomine uocitati diebus. xvi. tempeſtate actus eſt: quæ regio & elephantis & uerzino abundat: hinc pluribus itineribus terra mariqꝫ confectis: hoſtia gangis ingreſſus aduerſo flumine diebus xv. delat⁹ eſt ad ciuitatem nomine cernonem inſignem: atqꝫ opulentam: latitudo ea fluminis ut in medio nauigans ab neutro latere terram conſpiciat. xv. miliaribus patere alueum aſſerit In ripis arundines proceritatis miræ craſſitudinis ultra ꝙ ulnis circundari poſſint ex quibus unicis lembi fiunt piſcatorii: & item ex ligno qui eſt pluſ ꝙ palmi ſpiſſitudine ſcafæ ad uſum fluminis aptæ internodia earũ ſtaturã hominis æquãt. cocodrilos uariiqꝫ piſces generis ignotos nobis: alit flumẽ: quod uiridariis ortiſqꝫ: & ameniſſimis uillis utrinqꝫ cingitur. In his naſcuntur muſæ fructus melle dulcior fico ſimilis nuces quoqꝫ a nobis ĩdicæ appellatæ: uariiqꝫ præterea fructus. tribus ab ea urbe diebus per gangem aſcendens quatuor ciuitatibus famoſiſſimis poſt ſe relictis ad Maragiam præpotentem urbẽ deſcendit ubi ligni aloes auriqꝫ & argenti gemmarum quoqꝫ ac margaritarum magna uis. hac relicta: cum montes ad orientem ſitos carbuncularum gratia. xiii. dierum itinere petiſſet: primum cernonem. deinde Buffetaniam rediit: mari deinceps cum menſe integro ad hoſtium rachani fluuii pueniſſet: atqꝫ ide eiuſdem nominis ciuitatis ſupra flumen ſitam diebus ſex petiſſet per deſertos habitaculis montes decem & ſeptem inde ꝑ campos patentes. xv. diebus profectus flumẽ maius Gange eſt ingreſſus: Daua ab incolis appellatum tum fertur mẽſis nauigatõne aduerſo flumine ad ciuitatem nobiliſſimam omnium: quæ dicitur Aua. xv. mil. paſſuum circuitu amplexam Hac in ſola ciuitate plurimas tabernas rei ꝙ ioci gratia ſcrip ſi ridicule laſciueqꝫ eſſe affirmat: uendi in his a ſolis feminis ea quæ nos ſonalia affirmamus: aurea & argẽ

rea:ad hās uirum ante q̄ uxorem capiat(aliter.n.reiicitur a coniugio)proficiſci:reiecta:atq; eleuata paululū membri ui rilis cute:trudi inter pellem & carnem ex his ſonaliis quæ ī modū paruulæ auelanæ ſunt uſq; ad.xii. & amplius:pro ut libuit uariis circumcirca locis inde ſuta cute: ītra paucos ſanari dies ait:hoc ad explendam mulierum libidinem faci unt: his eīm tanq̄ internodiis membriq; tumore feminas ſumma uoluptate affici.Multorum dū ambulant membra tibiis repercuſſa reſonant:ita ut audiantur:Ad hoc Nicola⁹ ſæpius a mulieribus:quæ eum a paruitate priapi deridebāt inuitatus: noluit dolorem ſuum aliis uoluptati eſſe Eam prouinciam macinam incolæ dicūt referta eſt elephantis: quippe eius rex decēmilia nutrit quibus utitur ad bellum propugnacula ſupra dorſum alligantur:deſuper octo aut x.uiri iaculis pugnant:atq; arcubus & his quas appellam⁹ baliſtas:Elephantos autem capi hoc maxīe modo aſſerit & cum Plinio ſentire uidet̃.Feminæ domitæ ī ſiluas abactæ relinquuntur : quo ad ſilueſtres cum his(ſolus autē ſolam appetit) conſueſcant elephanti : tum feminas paulatim pa ſcendo in locum paruū menibus ſeptū deduci :duas ingen tes eſſe portas dicit.altera ingreſſum:altera exitum patere : ea priorem ingreſſa relicto elephante ulteriore egreditur: portaq; ut anterior e ueſtigio exterius obſeratur . Tum ſo raminibus ad id per murum diſpoſitis:ad mille hominum intrant locum cum laqueis ad nodum ſpiſſis : deinde quiſ piam eorum ab anteriore parte interclusæ beſtiæ ſe oſten dit:quem feriendi auida curſu petit: hanc ceteri homines in ſecuti coniectis laqueis : dum pedes curſu eleuat poſteriori bus comprehenſam pedibus ad columnam ligneam in ter ram altius defixam:ui magnoq; impetu abſtractam alligāt ubi cum triduo:aut quatriduo belluam fame macerarint : tum paulum herbæ quotidie porrigentes.xv. diebus mitē reddunt:Dehinc inter duos domeſticos alligatam elephan tos per urbem circunducunt:decemq; diebus manſuetas ut cæteras reddunt . Alibi deduci ait elephantos in paruam conuallem undiq; clauſam : quo in loco emiſſis feminis īter

cluſos fames domat. Quatriduo poſt compelli beſtias i ar
cta loca ad id fabrefacta ubi & manſueſiāt: quos uſus gra
tia reges emūt riſo butiroq; reliqui herbis nutriunt. Silue
ſtres arbores herbaſq; paſcunt: regunt aūt a rectore: unco
ferreo ad caput reflexo. tāta pitia animali ineſt ut iacula ad
uerſa ſæpius planta pedis porrecta excipiat ad tuēdos ſeſ
ſores: Rex albo elephanto: uehitur: cui catena aurea diſtin
cta gēmis colo circundata ad pedes uſq; pendet. homines
ſunt unica uxore contenti: uiri mulieresq; ſtilo ferreo pin
gūt corpora uariis coloribus: figuriſq;: ita ut hæc cōtinue
extent in Maucina prouincia: colunt ydola omnes: ſurgen
tes aūt e lecto ad oriētem uerſi orant iunctis manibus hoc
carmine deus trinus & lex ei⁹ eadē nos tuere: Genus ē po
morum Aranceis perſimile ſuccoſum: ac dulce: Arbor quo
q; Tal nomine foliis permagnis: in quibus ſcribunt: Nā Pa
piri uſus per uniuerſam Indiam abeſt excepta Combahita
ciuitate: fructū fert inſtar rapæ maiuſculæ congelato interi⁹
ſucco qui cibus ē ſuauiſſimus: ſed inferior corticē: Serpentes
infeſtos craſſicie hominis abſq; pedibus ſex cubitis longos
ea fert regio Incolæ ſerpentes aſſos i cibum ꝓ deliciis hēnt
formicas inſup rubeas magnitudinis puuli gābari edūt ut
rē optimā piper cōditas. Animal ē iſup capite ſuillo cauda
bouis unico in frōte cornu ad formā unicornis ſed breuior
ut qui i cubitū ꝓtendat: colore & magnitudine elephantis:
quibus cū bellū cōtinue gerit hoc cornu ueneno medet: eo
q; i honore eſt: Boues in eius finibus cataium uerſus nigri
albiq; & hi pcioſiores naſcunt crinib⁹ caudaq; eqna: ſed pi
loſior & pedes uſq; ptēſa pili caudæ ſubtiliſſimi: & i modū
plumæ uolatiles pōder argēti extimāt. Ex his aut flabella
cōficiūt: ad cultū deorū: & regū uſum: aut ſupra æqui clunē
in auro: uel argento equāt cono. ut ſpſim tegant equi poſte
riora: aut ſubtus mētū ponunt ut pectus honeſtent: quod
eſt præcipuū ornamenti genus: Equites in cacumine lan
cearū eiuſmodi ſetas ſuſpendunt: id nobilitatis egregiæ iſi
gne p ſe ferētes. ultra Macinā ꝓuicia eſt oībus pſtātior no
mine catanim cui dominat is qui magn⁹ canis. hæc ē corū

lingua) Imperator appellatur: eius regia urbs: quæ duo de triginta miliaribus in quadrū patet Cambalachia ē: cuius in medio arx munitiſſima habetur: regis palatium ſingulis in angulis arx eſt pro armentario rotunda quatuor miliarium ambitu: in quibus ſingulis arma omnis generis tormentaq; bello & expugnatōnibus urbium apta conduntur: ad harum quālibet ab arce per urbem murus arcuatus protenditur: quo ad eas acceſſus regi pateat: ſi quid in urbe tumultus aduerſus eum excitaretur: Hāc prope quindecim dierum itinere alia ciuitas Nemptai nomine nouiter ab Imperatore condita: cuius ambitu patet triginta miliaribus: eaque eſt omnium populatiſſima: utraq; in ciuitate: domos Palatia: cæteraq; urbium ornamenta italicis ſimilia eſſe affirmat: homines modeſtos urbanos: ac cæteris ditiores. Ab haua mare uerſus ad hoſtium fluuii haud magni port⁹ ubi eſt xeytona nomine diebus. xvii. delatus ingreſſuſq; fluuiū diebus decem petiit ciuitatem populoſiſſimam. xii. mil. paſ. ambitu: quam Panconiam incolæ appellāt ubi menſes quatuor fuit. Hoc ſolo in loco uites & hæ perpaucæ reperiuntur: cum omnis India uitibus careat: ac uino. neq; hi ex uua uinum conficiunt: Pinus habent criſomala caſtaneas Melones: ſed paruos & uirides ſandalos albos & camphoram: Hæc una latens in arbore inciſa: eo neq; uſq; apparet. Sunt inſulæ duæ in interiori india & pene extremis orbis finibus ambæ Iaua nomine: quarum altera tribus altera duobus milibus miliatium protenditur orientem uerſus: ſed maioris minoriſq; cognomine diſcernuntur: ad quas ad mare rediens tranſiit. Abſunt a continenti menſis nauigatione & ipſæ cētum miliaribus inuicem propinquæ ī quis cum uxore & filiis. (Comites enim omnis peregrinationis habuit) nouem menſibus manſit: Has homines inhumaniſſimi omniū crudeliſſimiq; inhabitant: Mures Canes Catos & ſpurciora q̄libet aīalia edētes: crudelitate exupāt oēs mortales. hoiem occiderē ꝑ ludo eſt: nulliq; ſupplicio daī: debitores ꝑ ſuis adiciuntur creditoribus: quidam cum mori malint q̄

ſeruire arrepto gladio obuios imbecilliores tranſfigunt do
nec a ualentiore obuio & ipſi occiduntur : quem poſtea cre
ditores in ius uocantes cogunt pro mortuo ſatiſfacere. Si
quis enſem emerit aut gladium in corpus obuii experiŕaciē
ferri:neq; ulli mors eius hoīs noxa eſt:tranſeuntes uulnus ī
ſpiciunt:laudātq; pcuſſoris pitiam in feriēdo ſi recte gladiū
adegit Vxores quot libuerit pro libidine ſumunt: frequē
tiſſimus apud hos ludus ē :galli inuicem pugnantes hos di
uerſi producunt ad pugnam quiſq; ſuum ſuperatur; aſſe
rens proq; alterius uictoria pecuniā ēt adſtantes inuicē po
nunt pro cuius uoto gallus ſuperat pecuniam tollit. In ma
iori Iaua auis præcipua reperitur ſine pedibus inſtar palū
bi: pluma leui : cauda ob longa. ſemper in arboribus quie
ſcens:caro non editur:pellis & cauda habētur precioſiores:
quibus pro ornamento capitis utuntur. Has ultra. xv. die
rum curſu:duæ reperiuntur inſulæ orientem uerſus altera
Sāday appellata ī qua nuces muſcatæ & maces. altera Blā
dan nomine in qua ſola gariofoli produntur: deferunturq;
ad iauas. bandan triplices fert pſitacos rubeis pēnis :croceo
q; roſtro & uerſicolores quos noros hoc eſt lucidos uocāt
ambos magnitudine palumborū. & item albos :gallinis pa
reſ. Hicachi. i. eminētiores uocati cæteros antecellūt: loquel
la hominū q; mirum in modum ut etiā reſpondeant peten
tibus imitātur : Ambas inſulas nigri ex calore homines te
nēt:ultraq; eas mare haud paruū eſt:arcentq; ab aere naui
gantes. Relictis iauis:ſumptiſq; quæ uſui ad quæſtū erant
flexit ad occidentē iter ad urbem maritimā quæ Ciampa di
citur:ligno aloes camphoraq; & auro opulentā inq; eo iti
nere menſem cum abſumpſiſſet totidem diebus in coloem
ciuitatē nobilem uenit cuius ambitus : xii. milia paſſuū am
plectitur : Gingiber qui cobobi dr̄ piper uerzinā canelle:
quæ groſſæ appellantur hæc ī prouincia quam uocant me
libariā leguntur. Sunt inſuper abſq; pedibus ſerpentes ſex
ulnis longiferum animal:ſed innocuum niſi irritetur. Pue
rulorum delectatum uiſu eoq; ad conſpectum hominum
alliciuntur:caput cum iacēt uidetur āguillæ capitis ſimile

rum eriguntur dilatant:inq; eius poſteriori parte facies ho minis apparet tanq; uariis coloribus picta: capiuntur incā tationibus qui frequens apud eos eſt uſus:& abſq; nocu mento ad ſpectaculum circūferuntur:Eſt in eadem & pro pinqua Suſinaria prouincia aliud ſerpētum genus quatuor pedibus cauda oblonga canum inſtar magnorum:quibus uenatu captis ueſcūtur.Innocui.n.ſūt ueluti apud nos Da mæ ac Capreæ:iſq; optimus fertur cibus:corio eius uerſico lore ad uarias techas utunt quod eſt uiſu pulcherrimum: Alioſ quoq; ſerpentes mira figura ea fert regio:cubitum ſūt longi alatiq; tanq; ueſptiliones:ſeptem capitibus ordine p corpus in longum diſpoſitis habitātes in arboribus:uelociſ ſimi ſūt uolatu uenenoſi præ ceteris ut q ſolo halitu homi nes interficiant:Sūt etiā ſilueſtres Cati uolantes.habent.n. pelliculam ab anterioribus ad poſteriores protenſam pedes corporiq; affixam:quæ cōtrahitur quieſcētibus extentis pe dibus:quatiendoq; alas de arbore in arborem uolitant:pul ſi a uenatoribus laſſitudine uolandi ad terrā cum ceciderint capiuntur.Repitur & frequens arbor:cuius truncus fructū fert:pini ſimilem.ſed adeo igētē:ut uix ab uno tolli poſſit: cortice uiridi eſt ac duriore ut tamē digito pmenti cedat:in tus.ccl.aut trecenta poma:inſtar ſunt ficuū ſapore admodū ſuaui quæ folliculis inter ſe diſtingunt:os hæc interius ha bent duricie & ſapore caſtaneæ uētoſum quod & eodē mō coquitur:cumq; ĩter prunas proicitur niſi paululum incida tur crepitu edito ex igne proſilit:cortex exterior datur eſui bobus:ſub terra quoq; in radicibus arborum:aliquando ii fructus inueniuntur:qui ſapore præſtant cæteris: eoq; ad reges & tyramnos deferri mos eſt: interiore fructus oſſe caret: Arbor ficulneæ magnæ ſimilis:foliis admodum pal mi intercisis:lignum æquale buſſo ideoq; in precio eſt ad plurimarum rerum uſum arbor ideſt nomen chachi: fru ctus inſuper alius amba: nomine peruiridis nuci ſimilli mus ſed perſico maior cortice amaro intus ſapore mellis an te maturitatem ĩ aqua collectum conducunt ueluti nos ole as ſolemus uirides. Relicta coloenia ad urbē cochin triū

dierum itinere tranſiit.v.mil.paſ.ambitu ſupra hoſtium fluminis:a quo & nomen traxit ſitam aliquandiu nauigās in flumine conſpexit noctu ſupra ripam frequentes ignes fieri exiſtimans piſcatores eſſe quæſiuit quid nam cōtinuis noctibus piſcatores agerent? At illi qui in naui erant ridentes ioepe ioepe dixerunt:hi ſūt forma hūana ſiue piſces:ſiue monſtra appellari licet:quæ noctu aquam exeuntia: collectis lignis:atq; igne ex colliſiōe lapidum excitato ligna comburunt iuxta aquam piſces qui plurimi ad ſplendorē ignis concurrunt captos edunt: interdiu latentes in aqua: hos aliquādo eſſe captos a ſe nihil a forma hominis differre maſculos:ac feminas dixerunt. Hac in regione idem qui in coloenia fructus percipiuntur:colonguria dehinc in alterius fluuii hoſtio ſita:deinde paluria: tum meliacōta: quod nomen magnam apud eos urbem deſignat.viiii. miliarib⁹ patens ipſum exceperunt.colichuchiam deinceps petiit urbem maritimam octo milibus paſſuum ambitu nobile totius indie emporium patria pipere lacte. Gingibere cinnamomo craſſiore chebolis Gedoaria fertilis: Mulieres hac ſola in regione: prout libitum eſt plures maritos ſibi ſumunt ut denos:pluresq; pro libidine habeant: hi ĩter ſe partiunt̃:quidq́ſq; cōferat ad uxoris uictū: ad feminā qui ĩgredit̃(domū .n.ſeorſum hēt)ſignū in hoſtio relinquit: quod cōſpicatus alter ſupueniēs abiit:filii arbitrio uxoris cōdonant̃ uiris q̃ non ſuccedunt hæreditate patribus:ſed nepotes. Poſthac diebus. xv. ad combaitam ciuitatem iuxta mare. xiii. miliarium circuitu delatus eſt: occidentem uerſus Spiconardo.lacca. Indicomirabolanis & plurimo ſerico opulenta Genus eſt ibi ſacerdotum:q uocant̃ bachali unica uxore contenti:quæ ex lege utitur cum marito: hi nullo animante ueſcūtur:ſed fructus edunt:riſum:lac & legumina. Boues ſilueſtres plurimi reperiuntur criniti ut equi ſed pilis longioribus cornibus adeo protētis ut cum caput reflexerint caudā cornibus tangant:his quoniā mirum in modum magni ſunt pro doliis ad ferendos in itinere potus utuntur In colichuchiam rediens inſulam ſecuteram nomine:hec ad occi

dentem uergit diſtatq̧ a continent i miliaribus centum duo bus adiit:ea fert aloe ſecutrinū:patetq̧ in circuitu paſſuū mi libus ſexcentis maiori ex parte a neſtorianis xp̄ianis culta: ex aduerſo huius haud amplius quinq̧ paſſuū milibus in ſulæ duæ extant centum miliaribus inuicem propinq̄:qua rum alteram uiri alterā mulieres habitant inuicem:nunc ui ri ad mulieres:nunc hæ ad uiros cōmeantes:atq̧ ante ſeme ſtre quiſq̧ ad inſulā ſuā regreditur:oriuntur.n.e ueſtigio ſi ultra hoc quaſi fatale tempus alter alterius i inſula morat⁹ ſit:hinc ad urbem Adenā opulētam atq̧ ædificiis præſtātē diebus.xv.mare ſe contulit:deinde ad ethiopiam trāſuexit diebus ſeptem in portum:qui Barbara nominat̄ Tum men ſis nauigatione in mare rubrū ad portū Gidda ac deinceps duobus mēſibus ꝓpter nauigandi difficultatē prope montē ſina in terrā deſcendit:Deſerto poſtmodū ad carras egypti ciuitatem:cū uxore:ac quatuor filiis:totidemq̧ ſeruis profe ctus:ex peſte:uxorē:& duos inſup filios omneſq̧ ſuos ami ſit:uenetiæ tādē patria eū cum duobus liberis:poſt tot erro res:terræ ac maris exactos excepit. De ritu uero moribuſq̧ Indorum quærēti ita referebat:Indiam omnem in tres diui ſam partes:unā a Perſis ad Indum flumē. ab eo ad Gangē Alteram:Tertiā ulteriorem:quæ reliquis ē opibus humani tate lauticia longe præſtātior uita & ciuili cōſuetudine no bis æqualis:nā & domos habēt admodum ſumptuoſas & perpolita habitacula & mundā ſupellectilē cultiori uitæ i dulgent procul ab omni barbarie & feritate ꝑhumani ho mines ac mercatores opulentiſſimi adeo ut aliquis quadra ginta propriis nauibus quæſtum faciat:quarū quælibet qn quaginta milibus aureis extimat̄. Hi ſoli more noſtro mēſis & mappis:argenteis inſuper uaſis in edendo utuntur:cū reli qui indi ſupra terram ſtratis tapetibus edant:uites uiniq̧ uſus apud indos abſūt:ex riſo cōtrito aquæq̧ imixto:addi to etiam rubeo colore & quorundam arborum ſucco potū conficiunt:haud īparē uino In Taprobana ramos arboris incidunt quæ Tal dicitur :ex his in alto ſuſpenſis ſuccus de fluit ſuauis qui eſt frequens eorum potus. Eſt.n.lacus inter

Indũ & gãgem:cuius aqua mirabili ſapore ſumma cũ uo
luptate bibitur:Ad eam hauriẽdam omnis uicina regio cõ
fluit etiam hi qui longiſſime abſunt: diſpoſitis curſoribus
equis:indies ſingulos recentem aquã percipiunt:Frumento
ac pane deficiũt oẽs:uiuũt autẽ ex farre:riſo:carnibus:lacte:
caſeo. abundant gallinis caponibus ꝑdicibus faſianis cæte
riſq; ſilueſtribus uolatilibus aucupio uenatuiq; intenti.Bar
bam nõ nutriũt:ſed longiorẽ comã quidã capillos ꝑ ſpatu
las ſparſos poſt occiput alligant corda ſericea : eoq; mõ ad
bellũ proficiſcuntur Tonſoribus utuntur ueluti nos :hoĩes
ſtatura corporis & uitæ breuitate nobis pares:lecticis etiã
auro ornatis:culcitra:ex bombice deſuꝑ ĩpoſita dormiũt.
Habitus ueſtimentorũ pro regionũ uarietate diſſimilis: uſu
lanæ ferme omnes carẽt:lino ſericoq; abũdãt:ex his ueſtes
conficiuntur:ſed fere omnes :uiri: mulieresq; linteo uſq; ad
genua pro femoralibus ſuccinti : ueſtem unicam & eam li
neam:aut ſericeam deſuper ueſtiuntur:uiri crurũ tenus:femi
næq; uſq; ad talos.caloris.n.æſtus plures habere ueſtes ꝓ
hibet:eoq; fit ut ſoleas tantum deferant: purpureis: aureiſq;
ligaculis : prout in priſcis ſtatuis uidemus:Feminæ aliqui
bus in locis calceos ex tenui corio habent auro & ſerico di
ſtinctos:circulos ex auro in brachiis circaq; manus ad col
lum quoq;:& crura ad trium librarum pondus : plenos gẽ
mis geſtant ornatus gratia : publice mulieres ubiq; uolen
tibus præſto ſũt per ciuitatem propriis habitaculis diſper
ſæ:unguẽtis blãdiciis forma atq; ætate uiros(proni.n.ſunt.
ad libidinem indi)omnes aliciunt:eoq; marium uſus apud
indos ignotus:ornatus capitis multiplex: ac maiori ex par
te:ſudariolo aureo intertexti:caput deuinctis ſericea corda
capillis tegunt:Quibuſdam in locis capillos ſupra uerticem
in girum conuoluũt in piramidis modum : ſtilo aureo me
dio:a quo cordæ aureæ mappis aureis uarii coloris circum
crines pendẽt:Quædã alienos capillos eoſq; nigros (is enĩ
color apud eos excellens) deferunt:quædã pictis arborum
foliis caput tegũt:nec faciem exceptis his quæ catauim acco
lunt colorant.Interior India unicas uiris uxores permittit

reliquos maiori ex parte uxorum copia oblectat: quas ad libidinem ſumunt exceptis his qui xpiani a neſtorio hæretico originem traxere qui per uniuerſam indiam diſperſi unica cum uxore uitam degunt. Sepulcrorum religio non eadem apud omnes habetur. Anterior India cæteros excellit ſepeliendi cura ac magnificentia. Antra enim ſub terram fodientes muro firmata exornant: intus mortuum in lecto pulcherrimo aureis fulcris collocantes circum cophinos cũ ueſtibus precioſioribus: ãnulis inſuper diſponunt: tanꝗ̃ his mortuus apud īferos ſit uſurus obducto ſpeluncæ ore firmo necui ſit aditus muro: deſuper teſtudines magno ſumptu ædificant tegmenta: quæ aquam arceant a ſepulcro: eoꝗ; diutius ſeruetur. In media uero India mortui cõburuntur: cumq; his ut plurimum uiuæ uxores eodẽm rogo cum uiris abſumuntur una plures ue prout fuit matrimonii cõuentio: prior ex lege uritur: etiam quæ unica eſt: Sumuntur & aliæ uxores: quædã eo pacto ut morte ſua funus exornent: iſq; haud paruus apud eos honos ducitur. Defunctus collocatur in thalamo melioribus ornatus ueſtimentis: ingens ſupra eum in piramidis formam ſtruitur ex odoriferis lignis Pyra: ſummiſſo igne uxor ornatiori cultu inter tubas tibicineſq; & cantus & ipſa pſallentis more alacris: rogum magno comitatu circundat. Adſtat interea & ſacerdos (Hi bachali appellantur) eminens ĩ ſuggeſto qui uitæ contemptum: ac mortẽ ſuadet: plurimaſq; uoluptates cum uiro plures opes plura ornamenta poſt mortem affutura pollicetur: cum circuierit illa ſæpius ignem prope ſuggeſtum conſiſtit: ueſteſq; exuens loto de more prius corpore: tum ſindonem albam induta ad exhortationem dicentis in ignem proſilit. Si quæ timidiores fuerint (fit enĩ ſæpius ut ad conſpectum aliarum quæ in ignem proſilire non reluctare uidentur ſtupeant) conterritæ ab aſtantibus ĩ rogum uel inuitæ proiciuntur: collectos poſtmodum cineres in uaſis condunt: atq; ornãt ſepulcro. Mortuos uariis lugent modis: Interiores indi ſacco etiã ueſtiuntur: quidam erigunt in uiis arbores cum cartis pictis intercisiſq; ab ſummo terram

uſq; fluentibus triduoq; certa æra ſonãtes dant pauperib⁹ epulas ob deum: Alii triduanum luctum ſeruant coeuntes ex eadem familia uicíniq; omnes ĩ defuncti domum ubi ni hil coquitur: ſed cibi aliunde afferuntur: Amici in ſignum luctus his diebus folium amarum ore gerunt. quibus uel pater uel mr̃ fuerit uita functa: neq; anno integro ueſtem mutant: neq; niſi ſemel in die cibum capiunt neq; unguem: uel capillos uel barbam tondent: quæ mortuos deflẽt (plu rimæ enĩ ſunt) circa funus adſtant mulieres umbelico te nus nudæ: mammaſq; & pectus percutiũt: heu heu lamen tantes una cantu laudes mortui recitat: cui & cæteræ nota tis locis: ac percuſſo pectore correſpondent. Plures princi pum cineres ſuos in uaſis aureis uel argenteis condi & in la cum quendam diis ut ferunt ſacratum: per quem ad eos adi tum patere aſſerunt cõiici iubent. Bachali apud hos ſa cerdotes ab omni abſtinent animante: bouem præcipue ut pote animal hominibus reliquis lõge utili⁹. (Nam eo etiã ad uehendas ſarcinas utuntur) occidere, aut edere nephas putant: Riſo herbis: fructibus leguminibus nutriuntur & hi unicam uxorem habent: quæ cum uiro defuncto uritur prope eum iacens brachio ſubdito uiri collo ita ignis pati ens ut nullum ſignum doloris oſtendat. Per uniuerſam ĩdi am philoſophorum genus eſt brammones appellati qui aſ tronomiæ & futura prædicẽdi ſtudio indulgent: honeſtio ri cultui & ſanctioris uitæ moribus dediti. Hos inter uidiſ ſe ſe aſſerit trecentorum annorũ uirum & id apud eos p̱ mi raculo habitum: cum illum pro rei nouitate quocunq; iret pueri ſequerentur: uulgata eſt apud multos eius quam geo mantiã uocãt peritia: ita ut futura tãq; præſentia prædicãt. Incãtationibus quoq; dedũtur: adeo ut tempeſtates ſæpius ciere & ſedare ualeant. ob eã rem plurimi occulte comedũt ueriti ne in conſpicientium oculis faſcinentur. Serio retulit Nicola⁹: cũ nauis uni⁹ magiſter eẽt dieb⁹ ſeptẽ medio ĩ mari a uẽto geuiſſe ueritos nautas: ne ea lõgior mora fieret mẽſa apud malũ poſita ꝯueniſſe: deſupq; uariis ſacris peractis cir

cum ſaltantes deum Muthiam noīe ſæpius appellaſſe. Interea Arabum quendam a demone correptum mirū in modū pſallere & per omnem nauem diſcurrere inſaniētis more cepiſſe: tum acceſſiſſe ad menſam: ac in ea poſita: & carbones nonnullos uorantem: petiſſe potui galli ſanguinem quem ille iugulato oriq; admotū gallo exſuxiſſe ait: tum iterrogātem & quid nam ab ſe uellent: uentum petierunt: At ille poſt tertium diem proſperum ſe uentum: quo i portum ferrentur ſe daturum pollicitus: & quem uentum daret manibus poſt tergum reiectis oſtendens: admonenſq; ut caute uim uenti exciperent: paulo poſt ueluti ſemianimis ad terram eſt proſtrat⁹: quæ geſſiſſet & quæ dixiſſet omnium penitus oblitus: ut prædixerat ſpirante uento i portum paucos poſt dies peruenerī. Nauigant ut plurimum Indi ad ſtellas alterius poli & qui raro arcton conſpiciant Magnetis uſu carent eleuatione: & depreſſione poli locorumq; diſtantiam metiuntur quoq; i loco ſint norunt hac dimenſione. Naues fabricant quaſdā lōge noſtris maiores ad duum milium uegetum: quinis uelis totidemq; malis: Pars inferior trino tabularum ordine contexitur ad ferendos impetus tempeſtatum: quibus maximis quatiuntur: Sunt autem naues diſtinctæ cellulis ita fabrefactis: ut etiam ſi qua eius portio colliſa deficeret: reliqua pars integra perficiat curſum: per uniuerſam indiam dii colūtur. quibus templa ſimillima noſtris fiunt uariis intus figuris picta: quæ & in ſolemni die ornant floribus: inq; his idola conſtituta: tum lapidea tum aurea argenteaq; & eburnea: quædā: altitudine pedū ſexaginta. uarium apud eos orandi ſacrificandiq; genus. lauantur pura aqua inde templum tum mane: tum ſero ingreſſi aut ſtrato ad terram corpore manibus pedibuſq; ſuſpenſi aliquandiu orantes terram obſculantur: aut ex ligno aloes & aromatum fumo diis ſacra faciūt: Citra Gangen: Indi cāpanas nō habent: ſed uaſculis ex ære inuicem colliſis ſonū reddunt Epulas inſup diis offerunt gentilium priſcoꝝ more: quas poſtmodum diſtribuunt pauperibus edendas: In combachita ciuitate ſacerdotes ante Idolū dei ſui orationē

habent ad populum: qua & ad cultum inuitant & quod gratum futurum ſit diis excedere pro his e uita: plures decreta morte adſtāt ferreo ad collum illato circulo cuius exterior pars rotunda eſt: interior acie acutiſſima: anteriori ex parte catena ad pectus pendet in quam ſedentes contractis cruribus deflexo collo pedes inſerunt: tum ad uocem dicentis uerba extentis ſubito cruribus: ſimul & erecta ceruice caput abſcidunt: in ydoli ſacrificium uitam fundentes: hique habentur ſancti: Idolum quoque in Bigenegalia ſtatuto anni tempore in medio duorum curruum in quis ornatæ adoleſcentulæ hymnū deo canunt: per urbem fertur magna populi celebritate: Multi feruore fidei ducti corpora ad terram proſtrata rotis ſubiciunt conterenda: ad oppetēdam mortem: quam deo acceptiſſimam ferunt. Alii ad ornandos currus perforato latere ſune per corpus immiſſo ſe ad currum ſuſpendunt pendenteſque & ipſi exanimati ydolum cōmittantur. Id optimum ſacrificium putant & acceptiſſimum deo: feſtos dies ter præcipue ſolemnes agunt. Semel omnis ætatis uiri: fœminæque nouis ueſtibus induti: & aut fluminibus aut mari abluti corpus tris uniuerſos dies cātibus choreis & cōuiuiis uacant: Iterum in eorum templis & in cacuminibus exterius īfinita luminaria ex oleo ſuſimāni conſtituunt noctu interdiuque lucentia Tertio per omnes dies erigūt tigna craſſiora ī modum mali paruulæ uauis: alligatis a ſūmo deorſum uariis pulcherrimiſque ſudariis auro intertextis inque eorum ſūmitate: quotidie(nouē.n. diebus id ſolemne habent) hominem religiōi deditū pium aſpectu ſtatuūt omnia æquo animo ferentem ob dei gratiam implorandam: hi a populo pomis aranceis: limonibus aliiſque odoriferis fructibus coniectis inceſſuntur: idque ipſi patientiſſime ferunt: Sunt & alii tres dies feſti: quibus: aquam croceam per uias diſpoſitam in tranſeuntes ſpargunt: ita ut etiam regem ipſum reginamque conſpergant: idque riſu ab hominibus excipitur. Nuptias ſuas celebrāt cantu: cōuiuiis: tuba: tibicine: organis.n. exceptis: cætera ſimilia nostris ad canendū pſallendūque in uſu habent iſtra: faciūt tū interdiu tū noctu conuiuia ſumptuoſa in quibus ca

nitur ſonatur pſalliturq́ꝫ: cātant ducendo choreas in girum noſtro more. Pſallunt uero ſinguli ordine in longum alius poſt alium: bacillos paruulos: pictoſq́ꝫ: quos binos geſtat quilibet: cum obuiis permutantes qđ aſpectu pulcherrimū dicit: Thermæ aut balnea ī uſu non ſunt niſi apud ſuperiores ultra gangen indos: cæteri ſæpius indies aqua frigida lauantur: oleo deficiunt & noſtratibus fructibus ueluti pſico piris cæraſis: prunis: pomis: uitis rara & hæc unico tantū in loco ut prædiximus eſt. In pudifetania prouincia arbos oritur abſq́ꝫ ullo fructu tribus cubitis a terra: eminens quam uerecūdiæ appellāt: appropiquāte hoīe cōtrahit ac cogit in unū ramos. diſcedente uero repandit: Bigenegaliam ultra uerſus ſeptemptrionē: quindecim dierū peregrinatione mons ē noīe Abenigarus lacunis circūdatus: quæ uenenoſis animalibus ſunt refertæ & ipſe a ſerpentibus infeſtus aditu: is adamātes procreat: cum adiri ad mōtem nequeat: ſolertia hominum aditum rep̄perit ad adamātes ex eo monte eruēdos: Mons alter ē apud illū paulo excelſior: hūc homines certo anni tempore cum aſcenderint: boues quos ad id ſecum ducunt in fruſta diſſectos calidis ſanguinolentiſq́ꝫ adhuc carnibus baliſtis ad id fabrefactis proiciunt in cacumē montis: quorū ex caſu lapilli carnibus inherent: tum uultures: aquilæq́ꝫ ſuperuolātes raptis carnibus ad paſtū alio aduolant ubi loca ſunt a ſerpentibus tuta eo ſe cōferūt: poſtea homines ſumunt lapillos: qui a carnibus exciderūt: Cæterorū lapidum qui precioſi ferūtur facilior ē inuētio. effodiūt. n. iuxta montes arenoſos in locis in qbus repiuntur quouſq́ꝫ aquā inueniāt harena mixtā: hīc arenā ſumptā ī aqua cribro ad id facto lauāt: Arena p cribrū defluēte lapilli ſi q ſūt ſupextāt: Hæc effodiēdorū huiuſmodi lapidū ubi q́ꝫ rō ſeruat: Magna dominis cura ē neqd opifices: aut ſerui furenē. Nā poſitis cuſtodibus q excuſſis oparioꝝ ueſtib⁹: ſecretiores ēt corpis ptes rimēē furta & fraudes ꝓhibēt: Annū duodecī mēſes efficiūt: quos a cæli ſignis denoīarūt: Annos uarie cōputāt: Maior ps ab octauiano initiū ſumūt cui⁹ tpe uniuerſo orbi pax fuerit parta: dicunt uero Milleſimum

quadringenteſimum nonageſimū annum eſſe: Quædam re
giones monetam non habent: ſed pro ea utuntur lapidibus:
quos dicimus catioculos: Aliquibus in locis ferro in modū
acus groſſioris redacto pro nūmis utunẽ. Alibi cartæ noīe
regis inſcriptæ expēduntur. Nōnullis in oris anterioris In
diæ ducati ueneti ſūt ī uſu: quidam monetas aureas duplo
noſtris florenis maiores: quaſdam minores & inſup argen
teas atq; æreas habēt: quibuſdā ī locis aurum cōfectum ad
certum pōdus pro moneta eſt: Priores indi iaculis enſe bra
chialibus ſcuto rotundo in bello utunẽ: atq; arcu: cæteri ēt
caſſide lorica & torace: baliſtas interiores indi: & eas quas
bombardas dicimus in uſu habent: cæteraſq; machinas bel
licas ad expugnationes urbium aptas: hi nos francos appel
lant: aiuntq; cum cæteras gentes cæcas uocēt: ſe duob⁹ ocu
lis: nos unico eſſe ſuperiores: exiſtimantes ſe eē prudentiores
Cōbachitæ ſoli uſum papiri habēt: cæteri omnes indi in ar
borum foliis ſcribunt: ex quibus codices cōficiūt admodum
uenuſtos: Scribunt aūt nō ut nos aut ebrei ī latus: ſed ī lon
gum a ſūmo ad ymum ducētes calamum: loquendi ydioma
ta ſunt inter indos plurima atq; inter ſe uaria: Seruis abun
dant & debitor qui ſoluendo non eſt ubiq; addicitur credi
tori. Reo criminis: cuius nō eſt certus teſtis: iuſiurandū īter
ponẽ: Triplex iuriſiurandi ratio: Statuẽ. n. ante idolum is
cui iuramentū datur iurat per idolum ſe īnoxium eē. Adeſt
candens (ueluti dolabra) ferrū: pacto iuramento lingua fer
rum lābens ſi abſq; ullo nocumēto euadit abſoluiẽ. Alii idē
ferrum ſiue laminā ardētem ante idolum adacti prius iura
mento nudis manibus per aliquos geſtant paſſus. ſi ulla ex
parte uriẽ puniẽ ꝓ noxio: illeſus liberaẽ a pena delicti. Ter
tia iuriſiurandi & ea magis cōmunis cōſuetudo. ollam ante
idolū habent bullientis butiri plenā: iurās ſe alienū a culpa
intingit duos digitos in butiro: ſtatimq; linteo inuoluūtur
ſigno deſup īpreſſo ne digiti nudari poſſint: tertio die ligacu
lū diſſoluiẽ: ſi leſio aliqua digitis īeſt penā meritā ſubit: illeſi
hominem liberant: Nulla, apud indos peſtilentia neq; hi
mor bi qui orbem noſtrum exinaniunt uiris: eoq; populorū

ac gẽtium magis ꝙ credi poſſet numerus ultra decies centũ
milium hominũ plures principes exercitum cogunt:Narrat
quoddã ꝓlium:cuius uictores.xii.currus oneratos cordis
aureis:ac ſericeis quibus mortuorũ crines poſt occiput reuin
cti erant domũ triũphi gratia rettulerũt.Addicit iſup ſe ali
quãdo in acie cõſpiciendi cã interfuiſſe & ab utriſq; ꝓ adue
na cognitũ abſq; ullo periculo abiſſe.Inſula quæ appellat̃ Ia
ua maiorẽ fert arborẽ:& eã perrarã:cuius in medio reperitur
ferreus ſtilus ꝑtenuis & oblongus ꝗtũ arboris trũcus:eius
portiũculã q defert:ita ut carni hæreat:iuiolabilis ẽ a ferro
ob eamq; cãm plures ſciſſa cute corpori inſerunt:id maximi
extimat̃.Quæ uero de fenice ferũt̃ quæq; ab Lactantio ſcri
bunt̃ uerſibus haud fabuloſa eſſe uident̃.In finibus Indiæ
iterioris eẽ ait auem unicã noĩe ſemendã:roſtro uariis uelu
ti fiſtulis & his pluribus foraminib⁹ diſtĩctis:cũ tp̃s lœthi
adeſt:contrahit ligna arida in nidũ:ꝗbus ſupincũbens adeo
ſuaue canit oĩbus fiſtulis ut mirum ĩ modũ alliceat atq; per
mulceat audiẽtes:tũ quaſſando alas ignẽ excitat ĩter ligna
uriq; ſe patitur.Ex cineribus paulopoſt oritur uermis:exq;
eo naſcit̃ eadẽ auis.In eius roſtri ſimilitudine fiſtulam inco
læ fecerunt admodum ſuauem cantu:quam admirãti Nico
lao plures eã quã dixi fiſtulæ originem narrauerũt:Flumen
quoq; eſt ĩ priori india ĩ inſula Sailana:quod dicit̃ arotani
piſcibus ita refertũ ut facillime manu præhẽdi poſſint:uerũ
ſi quis piſcem captum manu pauliſper tenuerit eueſtigio in
febrem incidit:Depoſito piſce reſtituitur ualitudo:eius rei
cauſam ad quandam quã de ſuis narrant diis fabellam refe
runt:ſed ea naturalis eſſe uidetur:cum etiam apud nos ſi qs
piſcem q carpedo dicitur manutenuerit eueſtigio torpeſcat
& dolore quodam afficitur manus:Hæc de Indis a Nico
lao relata cum huic operi ad legentium doctrinam ſeruata
hiſtoriæ fide inſeruiſſem:ſuperuenit paulopoſt & alter a ſu
periori India ſeptẽtrionem uerſus:qui ad pont.ſe miſſum
ad ꝑueſtigãdos tãq̃ ĩ altero orbe q fama ad occidentẽ ſolem
ferebant̃:xp̃ianos aſſerebat.Regnum eẽ ait prope Cataium
itinere dierum.xx.cuius rex incolæq; omnes xp̃iani eſſent

hæretici tamē ꝗ neſtoritæ ferunt:cuius gētem patriarcā ſe
deſtinaſſe:ut certiora de nobis referret eccleſias apud eos ma
iores ornatioreſq; nr̄is eē teſtudinibus tm̄ ſtructas aſſeuera
bat. Patriarchā auro argentoq; opulentū ut qui argenti un
ciā a ſingulis patribus familias ex cēſu ānuo ꝑciperet. Cū eo
ꝑ interpretem armeniū:qui teucram latināq; linguā noue
rat allocutus itinerum tantū dimēſionē locaq; inq̄ſiui: Nā
reliqua:mores ritus:animātes cæteraq; quæ uoluptatē nar
rādo afferūt:difficiliora cognitu inſcitia interp̄tis indicoq;
nō ſuo ſermone loquentiū efficiebat. ꝑnimiā enim potentiā
eius quem magnū Canē hoc eſt imꝑatorē omniū ferūt ut ꝗ
nouē potentiſſimis regibus imꝑitaret affirmauit & ꝑ ſupe
riores ſcithas:qui hodie Tartari uocant:parthoſq; : plures
mēſes iter faciens:tādē ad Eufratē ꝑuenit:inde ad Tripolim
mare ingreſſus Venetias:dehinc Florentiam profectus eſt.
Multas ciuitates ſe uidiſſe hac noſtra tum publicis tum pri
uatis ædificiis pulcriores. Nā plures uiginti aut .x. miliariū
circuitu patere haud uanus auctor uidebatur: Hic poſtq; cū
pontifice locutus eſt urbe roma ob deuotionem conſpecta
abiit:nihil auri argentiq; petens ut qui non quæſtus gratia
ut multi mentiendo aſſolent:ſed quod ita mandatum erat
acceſſiſſe ad nos uideret. Eodē ferme tempore ab æthiopia
quidam fidei cauſa ad pon. profecti cum rogarent a me per
interp̄tē de Nili ſitu ortuq; eius:& an notus apud eos eſſet:
duo ex his:ſe fontibus eius propinquos patria teſtati ſunt.
Tum cupido inceſſit cognoſcendi ea quæ antiquis illis rerū
ſcriptoribus philoſophiſq; & ptolomeo ꝗ de fontibus Nili
primus ſcripſit:ignota uidētur fuiſſe:qui de ortu incremen
toq; nili incerti multa coniectura opinati ſunt: At ea mihi
cum pro ueris horum relatu innotuiſſent:cūq; alia quædā
plura roganti narraſſent digna ſcitu uiſa ſūt q̄ litteris man
darentur: oriri nilum circa æquinoctialem plagam in radi
cibus altiſſimorum montium:quorum cacumina ſemper ne
bulis opplentur tribus ex fontibus haud magnis teſtantur.
duorū: qui paſſus quadraginta inuicem diſtant:aqua infra
q uingentos paſſus ſimul iuncta: fluuium efficit qui uado

tranſiri nequit Tertii qui & uberior eſt abeſtq; ab reliquis mi
lia poſt.x.paſſuum aqua cæteris fontibus iungit:Nilū am
plius mille fluuiorū aquis in eum utroq; ab latere decurren
tiū augeri teſtant:Pluuias Martio Aprili maio tantū menſi
bus magnis imbribus effundi qbus aucta flumia dant nilo
incremētum & inūdationis cām: Aquam nili ante q̄ reliqs
īmiſceat dulciſſimā ſapidiſſimāq; eſſe:qua ēt q abluantur a
ſcabie & lepra mundari:ultra nili fontes qndecim dierū ſpa
cio regiones fertiles habitari:colliq; & in eis plurimas egre
giaſq; urbes:extra ea loca mare dicit eē quod tamē ipſi nun
q̄ uidiſſent:iuxta nili ortū ciuitatē ex qua orti eſſent nomie
Varutariā.xxv.miliū paſſuū pater ambitu admodū popu
latā Mille in ea equitum excubias noctu facere ad arcendos
multitudinis tumultus:Hanc regionē aere tēperato amenā:
ac præ cæteris uberiorē:ſolo fertilem:ut quater ī anno her
bas:bis fruges ferat:Frumēto ac uino abūdat ea regio cum
maxima æthiopum pars:aqua ordeo cōfecta pro uino uta
tur:Ficus pſica:poma arancia:& q̄dā cucumeris nr̄is ſimilia
limones quoq; ac cedros omneſq; noſtrates fructus:amigda
lis exceptis apud eos pcipi dicunt:Arbores pmultas inaudi
tas:atq; incognitas nobis retulerunt:ſed interpretis difficul
tate:cum linguam tantum Arabum noſſet conicere in lr̄as
haud facile fuit:unam tantū aſcripſi:Ea eſt altitudine homi
nis lata q̄tum uir poſſet ulnis amplecti:multiplici alio ſup
aliū cortice hos inter caſtaneis ſimilis fructus latet:ex quo
contrito fit panis albus ſaporis ſuauiſſimi:quo in conuiuiis
utunt :Folia arboris larga cubito:duploq; longiora Nilum
uſq; ad meroe inſulā pp frequētes p fragoſa ſaxa deſcēſus ī
nauigabilem eſſe:citra Meroem nauigiis aptum ægyptū uſ
q;:ſed ,pter multiplices eius flexus:ſex mēſibus nauigatio
nem trahi.Solem ab his qui eas regiones:a quibus defluit
nilus accolunt ſeptētrionem uerſus:Menſe tantum Martio e
regione ſupra caput aſpici.omnis æthiopia unicas tantum
litteras habet:ſed linguas pro magnitudine prouinciarum
diuerſas:Maritimā regionē Indiam uerſus Gingiber Gario
folos zucharum etiā quidam eorum ferre dixerunt:& nuces

etiã quæ muſchatæ appellãt: inter æthiopiã: ægyptumq;
quinquaginta dierũ deſerta loca interiacent Camellis cibũ
potũq; deferẽtibus. Id iter conficitur infeſtũ multis in locis
a ſilueſtribus arabis: qui per deſertũ nudi ueluti feræ beluæ
ſparſi uagiq; Camelos equitantes: quorum carnibus lacte
q; ueſcuntur: tranſeuntes Camelis ciboq; ac potu ſpoliant
eaq; cauſa eſt ut multi fame quandoq; intereant: eoq; rario
res ad nos ꝓficiſcuntur: æthiopes omnes uitæ ſunt q̃ nos
multo longiores: Nã ultra centum & uiginti uiuunt annos
Multi ad centeſimum & quinquageſimum uitam perferunt:
Aliquibus in locis ducenteſimũ uiuũt annũ. Patria ẽ oĩs po
pulatiſſima: utq; nunq̃ peſtilentia affligantur: ita & morbo
rum uacatione & longa ætate multitudo augetur. Pro ua
rietate regionum & mores uarii: ueſtiunt tamen omnes line
as: ſericeaſq; ueſtes: nam lana carent uiri: mulieresq;: quæ ali
q̃bus in locis ueſtes longas poſt ſe trahunt cinctæ zonis la
titudine Palmi auro: ac gẽmis ornatis: caput quædam ſuda
riis tegũt auro intextis: aliæ paſſis: nonnullæ poſt occiput
ligatis capillis incedũt: Auro gẽmiſq; nobis ſunt feraciores
Viri ãnulos: feminæ brachialia aurea uariis lapillis precio
ſis diſtincta deferunt: A feſto natiuitatis domini uſq; ad
quadrageſimam dies feſtos agunt epulis choreiſq; quotidie
intenti: Menſis utuntur paruulis ut bini terniq; colant: map
pis mantiliiſq; noſtro more utentes. Regem unicum hẽnt:
qui ſe poſt deum regum regem appellat: plures ſub eo reges
eſſe dicũt: Animantiũ uero uaria dixerunt genera: Boues eo
rũ gilboſi in modum Camelli: cornibus tribus cubiti poſt
dorſum extẽtis ut ãphora uino uno geſtetur. Canes magni
tudine aſinorũ noſtrorũ quidã & q leones uenatu ſuperent:
Elephantos magnos ac permultos habent nõnulli oſtenta
tiõis uoluptatiſq; gratia: quidam bello utiles nutriunt: hos
ꝑuulos uenationibus captos: maioribus occiſis manſueſa
ciunt: eorum dentes ad ſex cubitos protenduntur Leones in
ſup ad magnificentiã ac ſpectaculum mites factos educant.
Eſt beluæ genus color uario elephãto ꝑſimile p̄ter q̃ quod
ꝓmoſcide caret: & Camelli eſt pedibꝰ: habens duo cornua

a ſūmo ꝑacuta cubiti longitudine:unum in fronte in naſo reliquū: Aliud animal paulū longius lepore noīe zebed cætera ei ſimile:tanti odoris:ut ſi quando fricandi gratia arbuſculo cuipiā inheſerit:tantum ſuaui odoris illi imprimit:ut poſtmodū uiatores olfatu ducti eam ꝑtem cui heſit auferāt ea minutim inciſa auro carius uēditur. Aliud eſſe animal retulerunt nouē cubitis longum altū ſex pedibus more bouis fixis:corpore croſſo non amplius cubito pilis leopardo ſimilis:capite Cameli:collo quatuor cubitis oblongo:cauda piloſa eſt : emunt̄ magno precioſ pili:quos mulieres uariis ornatos gemmis a brachiis ſuſpenſos ferunt:Aliud item animal ſilueſtre uenatu captum comedit̄|: id magnitudinē aſini uirgatū rubeo uiridiq; colore cornibus triū cubitorum a ſūmo intortis:Aliud quoq; lepori ſimile:cornibus paruulis colore rubeo ſaltat pluſ q̄ equus:Aliud inſup Capræ ſimile cornibus ſupra dorſum duobus amplius cubitis protēſis:quæ quoniā illorū fimus febri confert:ultra quadraginta aureos uēdunt̄:Aliud priori ſimile abſq; cornibus ſed pilis rubeis colloq; duobus cubitis longo:Alterius quoq; magnitudinē cameli colorē leopardi:collū ſex cubitis protēſum: caput Capreoli narrabant. His addebant auē ſex cubitis a terra altā tenuibus cruribus pedib⁹ anſerinis:collo:capite licet paruo roſtroq; ad gallinæ formā quæ parū uolat:ſed curſu ſupat equorū uelocitatē. Plura etiā relata ſatietatis cauſa ommiſi. Nam & deſerta loca incolere ſerpentes aſſerunt quibuſdā in locis qnquaginta cubitis longos atq; pedibus:ſcorpioniſq; cauda & ab his integrum uitulū uorari. In hæc cum ferme ipſi omnes æthiopes cōueniſſent:nullam cām mentiēdi(nā boni uidebant̄)nactus:tradenda aliis cenſui cōmunis cauſa utilitatis.

R. ACADEMIA DE LA HISTORIA
BIBLIOTECA
SAN ROMAN